

Protokół Nr 1/07
z posiedzenia Podkomitetu Monitorującego
Program Operacyjny Kapitał Ludzki Województwa Lubelskiego
w dniu 6 grudnia 2007 r.

W posiedzeniu wzięło udział: 18 członków Podkomitetu, 8 stałych zastępców członków, 2 obserwatorów oraz 4 Pracowników Departamentu Europejskiego Funduszu Społecznego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego. Do głosowania uprawnionych było 20 osób (lista członków i stałych zastępców członków Podkomitetu stanowi **Załącznik Nr 1** do protokołu, natomiast lista gości – **Załącznik Nr 2**).

Obrady otworzył i prowadził Pan Jarosław Zdrojkowski – Przewodniczący Podkomitetu, Marszałek Województwa Lubelskiego. Instytucję Zarządzającą PO KL reprezentował Pan Piotr Stronkowski – Zastępca Dyrektora Departamentu Zarządzania Europejskim Funduszem Społecznym w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego. Na posiedzenie przybyli także przedstawiciele obserwatorów: Pani Ewa Tartanus z Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej oraz Pan Grzegorz Godek z Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Przewodniczący Podkomitetu przedstawił planowany porządek obrad:

1. Otwarcie posiedzenia.
2. Przyjęcie porządku obrad.
3. Prezentacja Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.
4. Omówienie roli i zadań Podkomitetu Monitorującego.
5. Podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia Regulaminu Podkomitetu Monitorującego Program Operacyjny Kapitał Ludzki Województwa Lubelskiego.
6. Podjęcie uchwały w sprawie zaopiniowania Planów działań ewaluacyjnych
7. Przedstawienie Planów działań dla priorytetów części regionalnej PO KL Województwa Lubelskiego.
8. Sprawy różne. Wolne wnioski.
9. Zakończenie posiedzenia.

Wobec braku uwag Członków Podkomitetu do porządku obrad, został on jednogłośnie zatwierdzony.

Przewodniczący Podkomitetu poprosił następnie Przedstawiciela Instytucji Zarządzającej – Dyrektora Piotra Stronkowskiego o dokonanie wstępu nt. zadań Podkomitetu.

Pan Piotr Stronkowski podzielił się informacjami na temat, na jakim etapie jest wdrażanie Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki i jakie wyzwania stoją przed instytucjami, które go wdrażają. Stwierdził, że Kapitał Ludzki jest najbardziej zaawansowanym programem, spośród wszystkich programów sektorowych. Prace przyspieszyły najbardziej we wrześniu, kiedy to Instytucja Zarządzająca opublikowała opis systemu realizacji i uszczegółowienie programu – dwa bardzo ważne dokumenty. Pan Stronkowski dodał również, że we wrześniu wydano decyzję zatwierdzającą Program Operacyjny, natomiast w październiku zebrał się pierwszy Komitet Monitorujący Programu, który zatwierdził kryteria wyboru projektów dla projektów pilotażowych i tym samym ruszyły pierwsze konkursy na realizację projektów pilotażowych w Rzeszowie. Obecnie w 14 województwach konkursy pilotażowe zostały już

ogłoszone i cieszą się dużym powodzeniem. W listopadzie miał miejsce kolejny Komitet, na którym zostały przyjęte Plany działania wszystkich województw, ale jak poinformował, jest to sytuacja wyjątkowa, tylko w tym roku. W następnych latach Plany działania dla poszczególnych regionów będą przyjmowane przez Podkomitety w regionach. Zdecydowano tak dlatego, aby przyspieszyć cały proces. Bardzo ważne jest to, jak powiedział Pan Stronkowski, że 11 instytucji złożyło deklarację gotowości do audytu. Oznacza to, że 11 Instytucji Pośredniczących jest gotowych instytucjonalnie – ma wszystkie dokumenty, ma wystarczającą liczbę ludzi, aby rozpocząć wdrażanie programu. Województwo lubelskie było drugie w całym kraju, a według opinii pracowników Ministerstwa, którzy opiniowali te dokumenty, lubelskie jest prymusem pod tym względem. W grudniu w woj. wielkopolskim ruszyły już konkursy normalne, a nie pilotażowe. Co nas czeka? W przyszłym roku czeka nas duże zadanie: ogłaszanie konkursów oraz przejście audytu zgodności. Audyt przechodzą wszystkie Instytucje: Zarządzająca, Pośredniczące i Pośredniczące II stopnia w ciągu 12 miesięcy od decyzji Komisji Europejskiej, czyli do września 2008 roku. Kolejne wyzwanie to pełne uruchomienie systemu informatycznego oraz osiągnięcie wskaźników finansowych i merytorycznych. Oprócz wyzwań instytucjonalnych, jakie stoją przed nami, są również wyzwania rynku pracy. Na ostatnim slajdzie (**Załącznik Nr 3** do protokołu) zaprezentowana jest sytuacja na rynku pracy w województwie lubelskim na tle całego kraju. Generalnym zadaniem dla województwa lubelskiego jest udrożnienie rynku pracy by osoby, które zgłaszają się do urzędów pracy, w nich nie pozostawały na długo. Jest duży odsetek osób długotrwale bezrobotnych i niski odsetek osób podejmujących zatrudnienie niesubsydiowane. Wyzwaniem jest poprawa poziomu wykształcenia, który jest niższy w naszym regionie, niż średnia w kraju. Duży wpływ na taką sytuację mają również migracje, co jest zadaniem dla władz, aby młodych, najzdolniejszych zatrzymać na swoim rynku pracy. Dużym pozytywem jest wysoki wskaźnik zatrudnienia w stosunku do średniej krajowej, ale wartość wskaźnika wynika również z zatrudnienia w rolnictwie, gdzie jak wiadomo, jest to wskaźnik częściowo fikcyjny. Na wyróżnienie zasługuje wysoki odsetek osób dorosłych kształcących się ustawicznie.

Kolejnym punktem porządku obrad była Prezentacja Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki dokonana przez Panią Iwonę Nakielską – Dyrektora Departamentu Europejskiego Funduszu Społecznego Urzędu Marszałkowskiego w Lublinie (komórki Urzędu Marszałkowskiego pełniącej rolę Instytucji Pośredniczącej w województwie lubelskim). Prezentacja stanowi **Załącznik Nr 4** do protokołu.

W dalszej części posiedzenia Pan Przewodniczący Jarosław Zdrojkowski zaproponował podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia Regulaminu Podkomitetu Monitorującego Program Operacyjny Kapitał Ludzki Województwa Lubelskiego, przypominając, że projekt uchwały i załącznik do niej, zostały wcześniej przesłane członkom Podkomitetu wraz z zaproszeniami na posiedzenie (projekt uchwały wraz z „Regulaminem...”, stanowią **Załącznik Nr 5**).

Przewodniczący stwierdził, że nie wpłynęły żadne uwagi do zaproponowanego Regulaminu i wobec tego należy przyjąć, iż w drodze konsensusu Uchwała Nr 1 w sprawie przyjęcia *Regulaminu Podkomitetu Monitorującego Program Operacyjny Kapitał Ludzki Województwa Lubelskiego*, została podjęta. Uchwała Nr 1/2007 oraz załącznik do Uchwały Nr 1/2007 *Regulamin Podkomitetu Monitorującego Program Operacyjny Kapitał Ludzki Województwa Lubelskiego* stanowią **Załącznik Nr 6** do protokołu.

Kolejny punkt dziennego porządku obrad dotyczył podjęcia uchwały w sprawie zaopiniowania Planów działań ewaluacyjnych. Dla porządku Pan Przewodniczący Jarosław Zdrojkowski przypomniał, że materiał w tej sprawie (**Załącznik Nr 7**) został rozesłany

do wszystkich wraz z zaproszeniem na posiedzenie Podkomitetu. Wobec stwierdzenia braku uwag przesłanych drogą elektroniczną i zastrzeżeń ze strony obecnych na sali, Przewodniczący stwierdził, że Podkomitet Monitorujący PO KL Województwa Lubelskiego pozytywnie opiniuje *Plany działań ewaluacyjnych*. Opinia – Załącznik Nr 8.

W następnym punkcie, Pan Przewodniczący poprosił Panią Małgorzatę Baran – Sanocką, Zastępcę Dyrektora Departamentu Europejskiego Funduszu Społecznego Urzędu Marszałkowskiego w Lublinie o przedstawienie Planów działań dla priorytetów części regionalnej PO KL Województwa Lubelskiego.

Pani Dyrektor przypomniała, że Plany działania zostały rozesłane do Członków i Zastępców członków Podkomitetu. Jak podkreśliła Plany działania na lata 2007 – 2008 są wyjątkowe, ze względu na to, że Departament przygotował jeden Plan działania zgodnie z zaleceniami Ministerstwa Rozwoju Regionalnego. Plan ten został zatwierdzony następnie na posiedzeniu Komitetu Monitorującego w dniu 22 listopada 2007 roku. Plany działania na następne lata, będą już szeroko konsultowane, między innymi w gronie członków Podkomitetu. Dodała, że największe problemy pojawiły się przy ustalaniu kryteriów dostępu i strategicznych.

W celu przybliżenia Planów działania, Pani Dyrektor wykorzystwała prezentację multimedialną (treść prezentacji – Załącznik Nr 9).

W nawiązaniu do Planów działań ewaluacyjnych, które były przedmiotem uchwały w punkcie 6, Pan Piotr Stronkowski podzielił się uwagami na temat roli Podkomitetu w procesie ewaluacji Programu. Pan Dyrektor stwierdził, że to właśnie ewaluacja jest podstawowym narzędziem dla Podkomitetu do oceny tego, jak na poziomie regionu program jest realizowany, jak jest wdrażany i jakie przynosi efekty. Stąd udział Podkomitetu jest ważny na każdym etapie ewaluacji – planowania, kiedy przygotowujemy plan ewaluacji, ale także na etapie realizacji badań ewaluacyjnych (udział w grupach sterujących ewaluacją) i najważniejszy, na etapie wykorzystania ewaluacji, kiedy są formułowane konkretne zalecenia wynikające z ewaluacji. Wtedy to Instytucje Pośredniczące będą się musiały do tych rekomendacji odnieść i powiedzieć, czy te rekomendacje zostaną wdrożone i w jaki sposób.

W punkcie 8 porządku obrad Pan Przewodniczący Jarosław Zdrojkowski poprosił zebranych o zgłaszanie zapytań i uwag, na które następnie zostaną udzielone odpowiedzi.

Jako pierwszy głos zabrał Pan Henryk Łucjan – Członek Podkomitetu, przedstawiciel Regionalnych Ośrodków EFS, który zwrócił uwagę na formy zabezpieczenia umów. Przy większych projektach jest wymóg podwójnego zabezpieczenia - dwoma instrumentami. Znając sytuację swojej organizacji i im podobnych, wiadomo, że nawet potrójne zabezpieczenie nie poprawia sytuacji zamawiającego, tylko utrudnia realizację projektu i podnosi jego koszty. Stąd powstaje pytanie, czy to jest konieczne? Kolejnym problemem, na jaki zwrócił uwagę Pan Łucjan było opodatkowanie środków unijnych. W poprzednim okresie programowania występowały przypadki różnego interpretowania przez Urzędy Skarbowe pomocy Unii Europejskiej i kwestie opodatkowania tych przychodów. Dotyczy to beneficjentów ostatecznych, jak również wykonawców, czyli beneficjentów końcowych. Jedną z interpretacji była taka, że pieniądze przekazywane zaliczkowo muszą zostać opodatkowane. Wobec tych kwestii powstaje pytanie, czy po zakończeniu rozliczenia, to budżet państwa zwróci te środki podatnikom? Zdaniem Pana Henryka Łucjana takie kwestie powinny zostać rozstrzygnięte centralnie, na poziomie ministerialnym.

Członek Podkomitetu Pani Teresa Bogacka przypomniała, że w Krakowie zapadł wyrok sądowy na korzyść instytucji – organizacji pozarządowej, mówiący o tym, że środki

przekazane na wynagrodzenia są zwolnione z podatku dochodowego od osób fizycznych. Problem bierze się stąd, że w ustawie o podatku dochodowym nie ma słowa „prefinansowanie”. Projekty to jest wsparcie Unii Europejskiej. Co się dzieje z pieniędzmi, jeśli następuje refundacja? To znaczy, że zasilają budżet Państwa, co wydaje się być niezgodne z prawem.

Członek Podkomitetu Sławomir Partycki podzielił się swoimi uwagami na temat filozofii Programu. Jego zdaniem brakuje w programie czynnika aktywizującego, wspierającego tych najbardziej aktywnych, dynamicznych, którzy mogą wiele uczynić w sferze zabezpieczenia miejsc pracy, czy odpowiedniego standardu tych miejsc. Od momentu, kiedy opracowywano Kapitał Ludzki zaszły pewne zmiany i widać konieczność przeformułowania celów. Zdaniem Pana Partyckiego, jeżeli chce się „dogonić” Europę, to trzeba zwrócić się w stronę społeczeństwa sieci, społeczeństwa informacyjnego, przygotowania kadr pod kątem nowych technologii i te elementy powinny być mocniej zaakcentowane w omawianych dokumentach.

W odpowiedzi na przedstawione problemy Pan Piotr Stronkowski wyjaśnił:

- w kwestii zabezpieczenia umów – w rozporządzeniu o wydatkach, które wydał Minister Rozwoju Regionalnego jest zapis, że Instytucja Pośrednicząca ustanawia jedno lub więcej zabezpieczeń. Decyzja jest w gestii IP, która może dokonać analizy ryzyka i opierając się na doświadczeniach współpracy, inaczej podejść do projektodawcy, który dobrze realizował projekty, niż do instytucji nieznaney;
- kwestia podatku dochodowego – sytuacja jest znana. Rzeczywiście powinna być jedna interpretacja przepisów, ale obecnie tak nie jest. W poprzednim okresie finansowania Ministerstwo Finansów wydało w końcu taką jednoznaczną interpretację, która wiązała Urzędy Skarbowe. Ta interpretacja była jednak na niekorzyść podatników, bo mówiła, że to są środki nie pochodzące z pomocy bezzwrotnej zagranicznej, tylko są środkami pochodzącymi z Budżetu Państwa, a co za tym idzie podlegają opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych.

Pan Dyrektor Stronkowski zadeklarował, że w związku z wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Krakowie, zwróci się do Minister Bieńkowskiej, aby skontaktowała się z Ministrem Finansów z zapytaniem, czy Ministerstwo rozważa zmianę swojego stanowiska w tej sprawie. Trzeba jednak przyznać, że sytuacja jeszcze bardziej się skomplikowała, bo obecnie środki unijne trafiają bezpośrednio do budżetu państwa

- Odnośnie filozofii programu i uwzględnienia czynnika aktywizującego najbardziej aktywnych. Zdaniem Dyrektora z jednej strony należy wspierać ośrodki wzrostu, dlatego duży nacisk w priorytetach położono na kształcenie w kierunkach matematycznych, przyrodniczych, technicznych, również na pomoc dla uczelni. Natomiast jeżeli chodzi o programy skierowane do bezrobotnych, niepracujących, czy zagrożonych wykluczeniem, to stajemy przed dylematem do kogo skierować działania – najbardziej aktywnych, czy najmniej aktywnych. Z doświadczenia wynika, że najbardziej aktywni są w stanie poradzić sobie sami bez takiej pomocy, natomiast dodatkowe wsparcie powinno być skierowane do tych, którzy bez niego nie daliby sobie rady na rynku pracy.

Komentując na gorąco powyższe wypowiedzi Członek Podkomitetu Sławomir Partycki zapytał w jaki sposób priorytety Programu przygotowują społeczeństwo do telepracy? Jest to kwestia niepełnosprawnych, czy kobiet na urloпах wychowawczych.

Pan Dyrektor Stronkowski wyjaśnił, że wiele działań związanych z telepracą jest w Programie EQUAL, który jest obliczony na poszukiwanie nowych rozwiązań. Jest możliwość

importowania dobrych doświadczeń stamtąd. W kolejnych Planach działania, Samorząd Województwa uwzględniając specyfikę działania – obszary wiejskie, może więcej zainwestować w telepracę.

W uzupełnieniu powyższej wypowiedzi Pani Dyrektor Iwona Nakielska zaznaczyła, że jeśli chodzi o alternatywne formy wsparcia w obszarze zatrudnienia, to taka forma zatrudnienia jest dopuszczona przez uszczegółowienie do programu i taka forma wsparcia znalazła się również w Planie działania. Rynek pracy – Działanie 6.1 – telepraca, czy praca w niepełnym wymiarze są dopuszczone jako promowanie alternatywnych form zatrudnienia. Pani Teresa Bogacka zwróciła się z pytaniem, czy są przewidziane środki na przeprowadzenie kompleksowych badań pod kątem zapotrzebowania rynku pracy na określone kierunki kształcenia na obszarze województwa, jak i kraju. Według jej wiedzy dotychczas znane były tylko dane odnoszące się do wykształcenia pracowników. Obecnie zapotrzebowanie oceniane jest tylko na podstawie ofert pracy napływających do Urzędów Pracy. Dla ustalenia strategicznych kierunków kształcenia niezbędne jest przeprowadzenie badań na temat potrzeb rynku pracy.

Dyrektor Piotr Stronkowski odpowiedział, że takie typy projektów, dotyczące diagnozy są wpisane w priorytety centralne, ale jest to możliwe również na poziomie regionalnym.

Pan Stanisław Paluch, przedstawiciel WUP w Lublinie wyjaśnił, że zbadanie rynku pracy pod kątem jego potrzeb jest procesem złożonym i długotrwałym. Przypomniał, że WUP podjął już pewne badania na temat kierunków kształcenia i dostosowania ich do potrzeb rynku pracy, co może stanowić załączek tego, co powinno być zrobione. Wyraził również nadzieję, że taki projekt powstanie dzięki możliwościom jakie daje Program Operacyjny Kapitał Ludzki.

Pani Iwona Nakielska uzupełniła, że takie działania są uwzględnione w Planach działania w obszarze rynku pracy poprzez projekty systemowe i konkursowe. Ponadto takie formy są możliwe w obszarze przedsiębiorczości i edukacji, bo uwzględniono je w Programie i Planach Działania. Zdaniem Pani Dyrektor do tematu należy podejść kompleksowo.

Pan Piotr Stronkowski dodał, że idealnym instrumentem dla tego typu przedsięwzięcia jest projekt systemowy, kiedy to taki projekt może być wprost wpisany do Planu działania. Inicjatywa leży po stronie samorządów. Zdaniem Pana Dyrektora lepiej zainwestować w jeden dobry, duży ośrodek, niż ogłaszać wiele konkursów.

Pani Aneta Karasek - Stały Zastępca Członka Podkomitetu, nawiązała do wypowiedzi Pana Partyckiego, aby wspierać silnych i zwróciła uwagę, że zgodnie z ostatnim komunikatem Komisji Europejskiej, należy wzmocnić miasta, gdyż to one mają największy wpływ na rozwój regionalny. Wszystkie działania w ramach polityki strukturalnej na lata 2007 -2013 podkreślają, że te podmioty mają kluczową rolę dla realizacji celów Strategii Lizbońskiej i NSRO. Tymczasem czytając kryteria, które zostały przedstawione, praktycznie wszędzie położono nacisk na te podmioty, które działają na obszarach wiejskich, miejsko-wiejskich i miastach do 25 tys. mieszkańców. Zdaniem Pani Karasek koncepcja Komisji kłóci się z kryteriami, które są zawarte w planach działania.

Pan Piotr Stronkowski potwierdził kluczową rolę miast dla rozwoju, ale zastrzegł też, aby nie zapominać o specyfice Polski, ale również specyfice regionu. Jego zdaniem nie da się dźwignąć obszarów wiejskich, często mocno zapóźnionych, bez aktywizowania społeczności lokalnych. Stąd wynikają preferencje dla obszarów wiejskich.

Pan Sławomir Partycki postawił pytanie w kontekście sieciowości – jakich chcemy węzłów i jak je chcemy kreować, bo na ich bazie powstaną sieci, które będą w sposób wtórny aktywizować społeczności. Takie procesy są już udowodnione. Badając doświadczenia innych krajów, należy stwierdzić, że można przeskoczyć pewne etapy rozwoju – jest to rozwój skokowy. Jeśli chodzi o wymogi, parametry dla nowego społeczeństwa, to jest to edukacja, węzły (miejsce, gdzie to ma się odbywać) i zdrowie, szeroko rozumiane. Z takimi zadaniami należy się zmierzyć i nie ma od nich odwrotu.

Podsumowując dotychczasową dyskusję Pan Piotr Stronkowski określił ją jako bardzo ciekawą i ważną pod kątem przygotowywania nowych Planów działania, które trzeba ukierunkować strategicznie pod kątem potrzeb regionu. Wyraził nadzieję, że te uwagi zostaną uwzględnione w pracach Departamentu EFS.

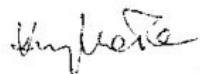
Pani Iwona Nakielska powiedziała, że Plany działania na lata 2007 – 2008 są zatwierdzone i nie podlegają już zmianom, natomiast na początku 2008 roku ruszą prace nad dokumentami strategicznymi, które pomogą przygotować Plany działania na rok 2009. Chodzi tu o politykę edukacyjną, strategię zatrudnienia. Wyraziła przekonanie, że członkowie Podkomitetu wezmą udział w tych pracach, czego efektem będzie stworzenie takich dokumentów strategicznych, które obejmowałyby wszystkie obszary kompleksowo.

Wobec wyczerpania głosów w dyskusji i braku zgłoszeń innych tematów Pan Jarosław Zdrojkowski, Przewodniczący Podkomitetu podziękował za dyskusję. Zachęcił również do wymiany pytań i uwag drogą elektroniczną z Departamentem oraz zapewnił, że posiedzenia będą się odbywały co najmniej raz na pół roku, ale w praktyce częściej, w miarę potrzeb. Na zakończenie Przewodniczący podziękował Panu Piotrowi Stronkowskiemu i wszystkim obecnym za udział w posiedzeniu.

W odpowiedzi na prośbę zgłoszoną przez Członków Podkomitetu, Pani Dyrektor Iwona Nakielska zapewniła, że prezentacje multimedialne ze spotkania zostaną rozesłane do wszystkich członków drogą elektroniczną. Przypomniała też, że Członkowie i Zastępcy Członków Podkomitetu w momencie składania kandydatur deklarowali również swoją niekaralność. Po wyborze istnieje obowiązek dostarczenia zaświadczenia z Krajowego Rejestru Karnego, do siedziby Departamentu na ulicę Czechowską 19.

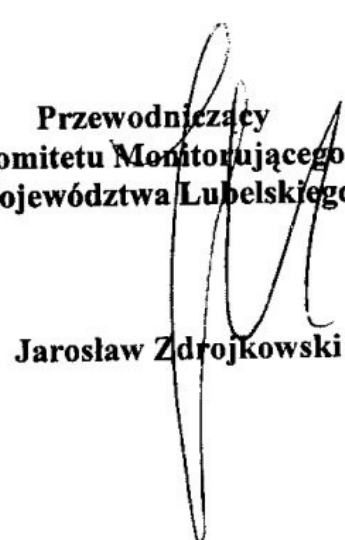
Na tym I posiedzenie Podkomitetu Monitorującego Program Operacyjny Kapitał Ludzki Województwa Lubelskiego zakończono.

Sporządził:

Grzegorz Krzykała

**Przewodniczący
Podkomitetu Monitorującego PO KL
Województwa Lubelskiego**

Jarosław Zdrojkowski